

Nr 57.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående befrielse för förste reparatören E. Hägglund från skyldighet att till statens järnvägar återgälda vissa ersättningsbelopp; given Stockholms slott den 19 januari 1934.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

G U S T A F.

Henning Leo.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 januari 1934.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN.

Departementschefen, statsrådet Leo anför:

Förste reparatören vid statens järnvägar Erik Hägglund i Gransjö samt ledningsvakten Jonas Emanuel Lundberg och banarbetaren Anders Reinhold Friberg voro den 10 augusti 1933 under Hägglunds förmansskap sysselsatta med revision av kontaktledningen och matarledningen samt den å samma stolpar och ledningsbryggor som nämnda ledningar monterade belysningsledningen om 10,000 volt å den i riksgränsbanan ingående bansträckan Gransjö transformatorstation—norra ändan av Sandträsk bangård. Arbetet, som utfördes från en s. k. revisionsvagn med svängbar brygga, pågick mellan klockan 13.13 och 16.50 å Sandträsk järnvägsstation och linjen närmast söder därom samt fortsattes efter ett uppehåll klockan 18.07 å bandelen närmast norr

Bihang till riksdagens protokoll 1934. 1 saml. Nr 57—58.

om nämnda station för att pågå till klockan 20.15. Under den förra arbetsperioden voro både kontakt- och belysningsledningarna urkopplade och jordförbundna vid Gransjö transformatorstation, varjämte kontaktledningen jordförbundits vid arbetsplatsen av Lundberg. På Hägglunds order inkopplades kontaktledningen vid första arbetsperiodens slut, för att två ordinarie tåg skulle kunna passera bansträckan. Efter begäran av enskild person inkopplades på Hägglunds order även belysningsledningen. Sedan det sista av de båda tågen klockan 18.07 lämnat bansträckan gjordes på Hägglunds order kontaktledningen ånyo spänningslös genom att ledningen i södra ändan av Sandträsk's bangård urkopplades och jordförbands av Lundberg och Friberg; däremot glömde Hägglund att giva order till transformatorstationen om urkoppling av belysningsledningen, vilken kunde urkopplas och jordförbindas endast vid transformatorstationen och alltså under det fortsatta arbetet var strömförande. Revisionsarbetet, som därefter ånyo igångsattes vid en ledningsbrygga strax norr om Sandträsk, omfattade emellertid i fortsättningen icke belysningsledningen eller kontaktledningen utan endast den s. k. matarledningen, vilken reglements enligt var urkopplad. Under arbetet gick vid ett tillfälle Lundberg från revisionsvagnens brygga över till en stolpe, som uppbär nämnda ledningsbrygga, för att undersöka en å stolpen monterad kontaktledningsisolator. Då Lundberg skulle återvända till revisionsvagnen, tog han vägen över ledningsbryggan, å vilken belysningsledningen är monterad, varvid han kom i beröring med den elektriska strömmen och ljöt en ögonblicklig död.

Med anledning av vad sålunda förekommit ställdes Hägglund under åtal vid *Överluleå tingslags häradsrätt* under yrkande om ansvar å honom för det han genom grov vårdslöshet och försummelse varit vållande till Lundbergs död samt för tjänstefel. Utslag meddelades den 27 oktober 1933. Häradsrätten ansåg Hägglund såsom förman hava varit ansvarig för att belysningsledningen vederbörligen urkopplats och jordförbundits även vid början av andra arbetsperioden, och genom sin underlåtenhet att föranstalta därom måste Hägglund anses hava varit vållande till Lundbergs död, varjämte han genom sin försummelse gjort sig skyldig till tjänstefel. Häradsrätten, som fann omständigheterna i målet mildrande, prövade rättvist döma Hägglund för vållande till annans död samt för försummelse i tjänsten till sammanlagt trettiofem dagsböter å sju kronor. Därjämte prövade häradsrätten, oavsett om jämväl Lundberg varit vållande till olycksfallet, rättvist förplikta Hägglund att till statens järnvägar *dels* genast utgiva vad desamma utbetalt som begravningshjälp till Lundbergs stärbhus eller 280 kronor 20 öre, *dels ock* återgälda desamma vad de utgivit eller kunde komma att utgiva i pension ej mindre till Lundbergs änka, så länge hon levde ogift, dock ej längre än till den dag, då Lundberg, därest han levat, skolat ingå i pensionsåldern, än även till Lundbergs båda barn, födda respektive den 7 oktober 1917 och den 25 augusti 1919. Häradsrättens utslag har vunnit laga kraft.

Genom riksförsäkringsanstaltens beslut den 21 september 1933 hava Lundbergs hustru och yngsta barn, Margit Karolina, tillerkänts årliga livräntor,

hustrun med 750 kronor, så länge hon lever ogift, samt barnet med 500 kronor till uppnådda 16 års ålder, vilka livräntor det åligger statens järnvägar att utgiva.

Hägglund har sedermera i en till järnvägsstyrelsen ingiven skrift, under åberopande av att han med hänsyn till sin försörjningsplikt icke kunde fullgöra den honom ålagda skyldigheten att till statens järnvägar återgälda i utslaget angivna belopp, hemställt att bliva befriad från denna ersättnings-skyldighet.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att *Hägglund*, som är född år 1891 och sedan den 1 juni 1915 innehar ordinarie anställning vid statens järnvägar, den 1 juni 1933 befordrades till förste reparatör och för närvarande åtnjuter avlöning efter 3,474 kronor om året enligt löneklassen 13 med placering å D-ort jämte dyrtidstillägg därå. *Hägglund* är gift och har tre oförsörjda barn, födda en dotter år 1917 samt två söner respektive 1919 och 1925.

Distriktschefen i femte distriktet, som frånsatt det i ärendet avsedda tjänste-folet, vilket enligt distriktschefens mening helt syntes få tillskrivas en till-fälllig oaktsamhet, lämnar *Hägglund* synnerligen goda vitsord för hans för-hållande i tjänsten, har med hänsyn till den förebragta utredningen till-styrkt den av *Hägglund* gjorda framställningen.

Järnvägsstyrelsen har i skrivelse den 29 december 1933, med överlämnande av handlingarna i ärendet, anfört i huvudsak följande:

Ehuru i häradsrättens utslag i enlighet med av statens järnvägars om-bud framställt yrkande talas om »pension», torde vid det förhållandet, att någon pension till änkan och barnen icke utgår eller lagligen kan komma att utgå från statens järnvägar, *Hägglund* få anses jämlikt utslaget skyldig att i stället ersätta statens järnvägar de av riksförsäkringsanstalten bestämda livräntorna.

Då av utredningen uppenbarligen framgår, att statens järnvägars fordran hos *Hägglund* måste anses praktiskt taget värdelös samt det för *Hägglund*, vilken av distriktschefen lämnats synnerligen goda vitsord för hans för-hållande i tjänsten (frånsett nu ifrågakomna försummelse), helt naturligt skulle verka nedtryckande och oförmånligt påverka hans arbete, därest hans ersättningsskyldighet till statens järnvägar skulle kvarstå, får järnvägsstyrelsen hemställa, att Kungl. Maj:t ville hos riksdagen göra framställning om dess medgivande — i likhet med vad tidigare i åtskilliga fall skett — till att statsverkets här omförmälda ersättningsanspråk må efterskänkas och fordringen ur statens järnvägars räkenskaper avföras.

Statskontoret har i utlåtande den 9 januari 1934 anfört, att i detta fall föreläge sådana omständigheter — särskilt hänsynen till svårigheten för *Hägglund* att med sin jämförelsevis låga avlöning försörja sin av hustru och tre barn bestående familj — att statskontoret ansåge sig kunna till-styrka den gjorda framställningen om utverkande av riksdagens medgivande till efterskänkande av statens järnvägars förevarande ersättningsanspråk.

Departements-
chefen.

Lika med järnvägsstyrelsen och statskontoret finner jag skäl föreligga att tillstyrka, att Hägglund befrias från skyldigheten att till statens järnvägar återgälda vad de enligt häradsrättens utslag utgivit eller må komma att utgiva till Lundbergs efterlämnade familj.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förste reparatören vid statens järnvägar Erik Hägglund må befrias från honom jämlikt Överluleå tingslags häradsrätts utslag den 27 oktober 1933 åliggande skyldighet att till statens järnvägar återgälda vissa ersättnings- och livräntebelopp samt att statens järnvägars ifrågavarande fordran hos Hägglund må ur nämnda järnvägars räkenskaper avskrivas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Hellenius.
